

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Наукова спеціальність: 035 Філологія

Рівень вищої освіти: третій - доктор філософії (PhD)

II. Цикл професійної і практичної підготовки

Дисципліна: Методологія лінгвістичних досліджень (3 кредити ЄКТС, 90 год., 36 год. аудиторних: 14 год. лекції, 12 год. практичні заняття)

Статус: обов'язкова

Викладач: канд. філол. наук, професор, завідувач кафедри української мови С. Л. Ковтюх

Анотація. На початку XXI століття в лінгвістичних студіях значно посилюється лінгвофілософський компонент, зумовлений прагненням переглянути загальні підходи і принципи дослідження мови, визначитися стосовно її ролі в житті людини, з'ясувати функціональну природу мови як семіотичної системи, виробити відповідний інструментарій, настанови й способи опису й аналізу її підсистем та продуктів.

Навчальна дисципліна належить до циклу професійної та практичної підготовки.

Предметом навчальної дисципліни є: наука як система знань, методологія наукової творчості, загальні та спеціальні методи лінгвістичних досліджень, організаційні основи та інформаційне забезпечення наукових розвідок, необхідність наочності представлення результатів проведеного дослідження, настанови, способи, принципи та процедури трактування мови та її продуктів, що склалися в межах певних мовознавчих течій, шкіл, розвідок окремих лінгвістів.

Мета навчальної дисципліни: формування в аспірантів здатностей:

- самостійно організовувати та проводити науково-пізнавальну діяльність;
- забезпечувати високий фаховий рівень організації та проведення науково-дослідної й інноваційної діяльності;
- органічно поєднувати теоретичні положення та емпіричну верифікацію в процесі професійної та науково-пізнавальної діяльності;
- опрацьовувати одержані результати, аналізувати й переосмислювати їх, урахувавши сучасні наукові дані.

Завдання дисципліни:

знання:

- методології гуманітарних наук, загальних та спеціальних методів, принципів організації

та інформаційного забезпечення наукових досліджень; - психічних процесів, які впливають на творчу розумову працю;

- термінологічного апарату лінгвістики на рівні відтворення, тлумачення й використання в професійній та науково-пізнавальній діяльності;

- сучасних тенденцій у лінгвістиці та результатів досліджень вітчизняних та іноземних дослідників з обраної тематики.

уміння:

- коректно формулювати наукову проблему та дослідницькі завдання, визначати актуальність та новизну наукової роботи;

- відбирати необхідну інформацію і фактичний матеріал для підготовки та проведення дослідження відповідно до поставленої мети та визначених завдань;

- умотивовано обирати та застосовувати спеціальні й загальнонаукові методи для проведення наукового дослідження;

- накопичувати власний банк знань за рахунок значущої інформації, необхідної в науково-дослідницькій діяльності.

досвід:

- аналізу та порівняння результатів досліджень вітчизняних й іноземних дослідників з обраної тематики;

- розширення власної системи знань, постійного підвищення інтелектуального рівня, професійної майстерності на основі самоосвіти, сприйняття, синтезу наданої інформації, її застосування;

- критичного аналізу, контролю, розуміння основних питань, пов'язаних зі знаннями в галузі лінгвістики;

- проведення бібліографічної роботи із залученням сучасних інформаційних технологій.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
II. Цикл професійної і практичної підготовки		
Фахова (здатність ефективно	Знати: наукові дослідження, що забезпечують здатність	Методологія лінгвістичних

<p>використовувати сучасну методологію дослідження, планувати й прогнозувати свій подальший професійний розвиток; здатність здійснювати дослідження в галузі мовознавства)</p>	<p>аналізувати, оцінювати й порівнювати альтернативи, генерувати оригінальні ідеї у сфері теорії та практики мовознавства; методику роботи з монографічною і періодичною науковою вітчизняною та іноземною літературою для знайомства й використання новітніх досягнень у галузі гуманітарних наук.</p> <p>Уміти: коректно формулювати наукову проблему та дослідницькі завдання, визначати актуальність та новизну наукової роботи; відбирати необхідну інформацію і фактичний матеріал для підготовки та проведення дослідження відповідно до поставленої мети та визначених завдань; умотивовано обирати та застосовувати спеціальні й загальнонаукові методи для проведення наукового дослідження.</p> <p>Володіти: здатністю аналізу та порівняння результатів досліджень вітчизняних й іноземних дослідників з обраної тематики; розширення власної системи знань, постійного підвищення інтелектуального рівня, професійної майстерності на основі самоосвіти, сприйняття, синтезу наданої інформації, її застосування; критичного аналізу, контролю, розуміння основних питань, пов'язаних зі знаннями в галузі лінгвістики; проведення бібліографічної роботи із залученням сучасних</p>	<p>досліджень</p>
--	---	--------------------------

	інформаційних технологій.	
--	---------------------------	--

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Наукова спеціальність: 035 Філологія

Рівень вищої освіти: третій - доктор філософії (PhD)

II. Цикл професійної і практичної підготовки

Дисципліна: Науковий стиль української мови (3 кредити ЄКТС, 90 год., 36 год. аудиторних: 14 год. лекції, 12 год. практичні заняття)

Статус: вибіркова

Викладач: канд. філол. наук, професор, завідувач кафедри української мови С. Л. Ковтюх

Анотація. Сучасний фахівець – це насамперед дослідник. У час стрімкого розвитку науки йому важливо досконало опанувати методологію наукової творчості, проводити самостійні теоретико-експериментальні дослідження й аргументовано викладати отримані результати. Динамічна зміна прагматичних меж наукового дискурсу впливає й на формування креативної мовної особистості дослідника, котрий повинен мати розвинуте чуття наукової мови, мовний смак, здійснювати коректне наукове спілкування українською мовою.

Навчальна дисципліна належить до циклу професійної і практичної підготовки. Основні **функції** наукового стилю – інформативна (функція повідомлення), епістемічна (наукове пояснення явищ, з'ясування, обґрунтування гіпотез, класифікація понять, систематизація знань), комунікативна (інформування). Для наукової мови важливою є також перформативна функція, суть якої полягає у встановленні певних фактів або зв'язків за допомогою мовного матеріалу, та функція аргументованого доказу. Науковий стиль реалізується переважно в писемному мовленні, однак відчутне зростання наукових контактів у вигляді конференцій, симпозіумів, семінарів загострює увагу й до усного наукового мовлення.

Мета навчальної дисципліни:

- поглибити знання про науковий стиль української мови, його жанри;
- ознайомити з найважливішими питаннями, що стосуються теоретичних засад організації наукових досліджень, наукової діяльності, володіння термінологією відповідної галузі знань і науковим стилем викладу

інформації;

- розширити уявлення про мовні засоби наукового тексту, удосконалити культуру наукового мовлення;
- сприяти опануванню навиками аналізу наукового матеріалу, сучасними технологіями роботи;
- навчитися використовувати отриману наукову інформацію у власних писемних чи усних наукових розвідках.

Завдання дисципліни:

аспірант повинен знати:

- специфіку наукового стилю: сферу поширення, призначення, жанри, ознаки, мовні засоби;
- термінологічний апарат на рівні відтворення, тлумачення й використання в професійній та науково-пізнавальній діяльності;
- жанрову своєрідність і вимоги щодо структурно-семантичної організації різних типів наукових текстів;
- особливості підготовки й представлення наукового дослідження до захисту;

аспірант повинен уміти:

- реалізувати теоретичні знання в підготовці й написанні науково-дослідницької роботи й інших текстів, безпосередньо пов'язаних з науковою діяльністю;
- коректно формулювати наукову проблему та дослідницькі завдання, визначати актуальність та новизну наукової роботи;
- відбирати необхідну інформацію і фактичний матеріал для підготовки та проведення дослідження відповідно до поставленої мети та визначених завдань;
- опрацьовувати одержані результати, аналізувати й переосмислювати їх, ураховуючи сучасні наукові дані;
- оформляти бібліографію, посилання, додатки тощо відповідно до чинних вимог.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик	
I. Цикл професійно орієнтованої та соціально-економічної підготовки			
<p>Загальна (здатність користуватися навичками правильної комунікації в науковій сфері)</p>	<p>Знати: специфіку наукового стилю: сферу поширення, призначення, жанри, ознаки, мовні засоби; термінологічний апарат на рівні відтворення, тлумачення й використання в професійній та науково-пізнавальній діяльності; жанрову своєрідність і вимоги щодо структурно-семантичної організації різних типів наукових текстів; особливості підготовки й представлення наукового дослідження до захисту.</p> <p>Уміти: реалізувати теоретичні знання в підготовці й написанні науково-дослідницької роботи й інших текстів, безпосередньо пов'язаних з науковою діяльністю; коректно формулювати наукову проблему та дослідницькі завдання, визначати актуальність та новизну наукової роботи; відбирати необхідну інформацію і фактичний матеріал для підготовки та проведення дослідження відповідно до поставленої мети та визначених завдань; опрацьовувати одержані результати, аналізувати й переосмислювати їх, урахувавши сучасні наукові дані; оформляти бібліографію, посилання, додатки тощо відповідно до чинних вимог.</p> <p>Володіти: навичками правильної комунікації різними</p>	<p>Науковий стиль української мови</p>	

	стилями, представляти складну комплексну інформацію в стислій формі усно та письмово.	
--	---	--